

Koha loodusliku sigimise tagamine kunstkoelmute abil

Viitenumber: 932010780003

Meede: 3.2

Sissejuhatus. Kunstkoelmuid on kohaloodusliku sigimise toetamiseks Pärnu lahes kasutatud juba pikka aega. Käesoleva töö eesmärgid olid järgnevad.

1. Kirjanduse ülevaade kunstkoelmute kasutamise eesmärkidest ja printsiipidest ning kasutatavatest kunstkoelmutest.
2. Koha kudemiseks sobiva koelmutüübi ja kunstliku kudemissubstraadi väljaselgitamine. Sobivus tähendab 1) koelmutüübi eelistamist kudemiskohana võrreldes muude tüüpidega, 2) loodete kõrget ellujäämist, 3) koelmute ehitamise ja hooldamise majanduslikku efektiivsust. Seni kasutusel olnud koha kunstkoelmute puhul ongi oluliseks puuduseks nende valmistamise ja hooldamise töömahukus ning hind.
3. Koha koelmualade piiritlemine Pärnu lahes (paigutades kunstkoelmuid lahe erinevatesse osadesse). See on oluline aktiivselt kasutataval merealal tegevuste mõistlikuks planeerimiseks.
4. Koha kunstkoelmute kasutamise võimaluste selgitamine Peipsi järves ja Matsalu lahes.
5. Koha sigimise toetamine paigutades kunstkoelmuid traditsioonilistele, juba aastakümneid selleks otstarbeks kasutatavatele aladele.

Tegevused ja tulemused. Projekti tegevused olid täielikus kooskõlas sissejuhatuses toodud eesmärkidega. Koostati kirjanduse ülevaade kunstkoelmute kasutamise eesmärkidest ja printsiipidest ning kasutatavatest kunstkoelmutest. Ehitati ja katsetati erineva ehitusega kunstkoelmuid ja leiti sobivaim variant. Kunstkoelmute paigutamine Pärnu lahe erinevatesse osadesse võimaldas piiritleda alad, kus koha sigib. Igal aastal paigutati lahte suur hulk kunstkoelmuid ja jälgiti nende kasutamist koha poolt, samuti loodete ellujäämist eri tüüpi koelmutel. Kunstkoelmuid paigaldati ka Matsalu lahte (koha eeldatavale kudemisalale) ja Peipsi järve (koha teadaolevale kudemisalale), ent seal kohad neid ei kasutanud.

Praktiline väärtus. Majanduslikult soodsama koelmutüübi väljatöötamine võimaldab senisest odavamalt koha sigimise toetamist ja vajadusel kunstkoelmute arvu suurendamist. Kudealade piiritlemine võimaldab muuhulgas arukat lahe veepinna kasutamist erinevate huvigruppide poolt (kutselised kalurid, harrastuskalurid, rekreatsioon).

Annotatsioon. Töötati välja sobivaima ehitusega kunstkoelmu tüüp ja kunstkoelmute kasutamise põhjal piiritleti koha kudemisalad Pärnu lahes. Jätkati iga-aastast kunstkoelmute paigutamist Pärnu lahe erinevatesse osadesse, roetamaks koha looduslikku sigimist. Matsalu lahes ja Peipsi järves koha kunstkoelmuid ei kasutanud.

Summary. Supporting of pikeperch natural reproduction using artificial nests. Different types of artificial nests were used to reveal the most suitable (cost effective and suitable for pikeperch) construction. Placing artificial nests in different areas of Pärnu Bay allowed to determine the area suitable for pikeperch reproduction. Setting nests in known areas was used to support the natural reproduction of pikeperch. Artificial nests were not used by pikeperch in Matsalu Bay or Lake Peipsi.